

QUADERNS GADESO

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE LES ILLES BALEARS. N° 85 (EXTRA ELECTRÒNIC). DESEMBRE 2006

DISBAUXA

Aquest és el quart any que per aquestes dades publicam un número de la revista dedicat a les festes nadalenques (QG n° 29, 45 i 64).

El que pretenem és, per una part, analitzar com les persones i les famílies perceben aquestes festes nadalenques. Més en concret, veure quin pes específic tenen els seus continguts tradicionals, religiosos, familiars, seculars, consumistes...

Per altra banda, volem aprofundir en la manera sobre com pensen celebrar aquestes festes i el que suposa de despesa específica en tots els seus continguts.

La conseqüència evident és un augment cada vegada més gran del consum sense límit, en el que arriba a ser una "disbauxa consumista".

En concret, ens dedicam de manera més específica al capítol de regals, especialment els destinats als infants, acabant amb una referència explícita al més que probable augment de l'endutament familiar degut a un descontrol de les despeses destinades a cadascun dels àmbits de les festes nadalenques.

A la secció Dossiers de la nostra pàgina web trobareu dos informes que analitzen tota la temàtica relacionada amb el consum a les festes nadalenques, mentres que a la secció Estudis i Investigacions, incloem un estudi que analitza les despeses nadalenques pel conjunt d'Espanya i per cadascuna de les comunitats.

També hem inclòs una sèrie d'articles de reflexió damunt les festes nadalenques i els seus entorns.

www.gadeso.org

FESTES NADALENQUES (IV) MÉS CONSUMISME

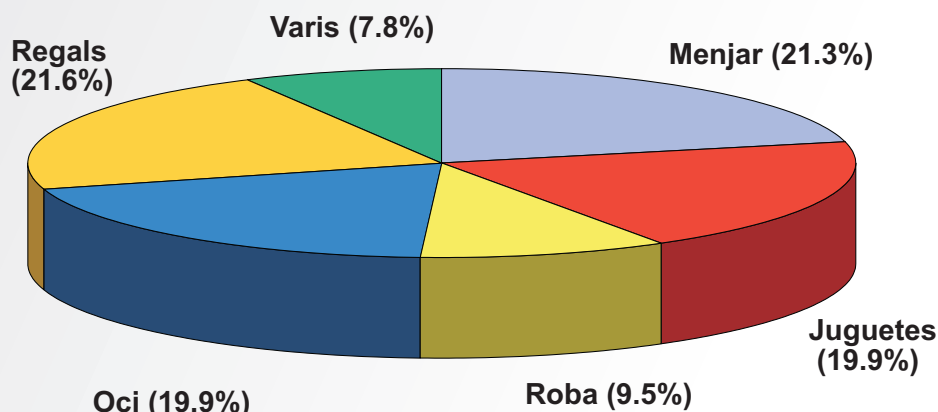
Any rere any, les festes nadalenques van perdent el seu sentit religiós i tradicional per convertir-se en festes consumistes, encara que es conservi una certa vessant familiar.

Tal i com es pot comprovar a la taula número 1, les despeses previstes pel conjunt de les festes nadalenques representen **902 euros** per a cada persona de la nostra comunitat, el que representa un augment del 4,6% respecte a l'any anterior. Aquestes dades, si es comparen amb el conjunt d'Espanya, reflecteixen que els ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat realitzen una despesa superior a la mitjana en un 5,13%. Per una altra banda, si comparem

l'estructura de despesa en referència a l'any 2005, hi ha diferències significatives: augmenta notablement (15,4%) el capítol de **regals i juguetes** i els diners destinats a **menjars** augmenten més del 9,5%. En canvi, disminuxen els diners destinats a **roba** i a l'apartat "**varis**" en un 4,3%. Pareix evident que cada vegada més domina l'aspecte més consumista, concretat en el tema dels regals; i no només als infants, tal i com es podrà comprovar en les següents pàgines.

Considerant una mitjana de tres persones per família, la despesa familiar per les festes nadalenques (sense comptar les despeses corrents) representa **2.706 euros**.

TAULA N°1
DESPESES NADALENQUES PER PERSONA

Font: Enquesta Gadeso. Desembre 2006

TAULA N°2
DESPESES NADALENQUES PER PERSONA (EN €)

TOTAL	Menjar	Juguetes	Roba	Oci	Regals	Varis
902	192	180	85	180	195	70

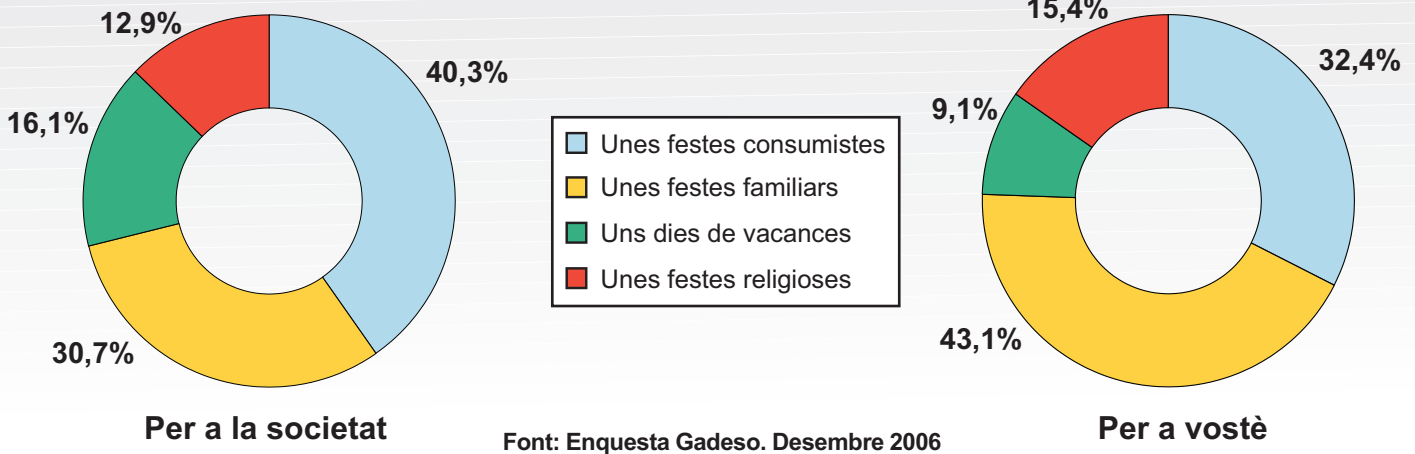
Font: Enquesta Gadeso. Desembre 2006

¿QUÈ SÓN LES FESTES NADALENQUES?

Una anàlisi de les taules 3 i 4 permet deduir que, quan menys, les festes nadalenques s'estan "secularitzant", el que implica un canvis rellevants en la manera concreta de celebrar cadascun dels dies significatius d'aquestes festes.

TAULA N°3

¿Quin significat tenen les festes de Nadal?

Com es pot comprovar a la taula número 3, tenim una percepció del que pensem que signifiquen les festes nadalenques pel nostre entorn social i el que representen per a nosaltres mateixos.

Pensem que el conjunt de la societat concreta les festes en una "disbauxa consumista", situant en segon lloc el **caràcter familiar** de les mateixes; mentres que nosaltres mateixos posem en primer lloc l'aspecte familiar, per davant del consumisme.

Crida l'atenció la pèrdua de **valor religiós** de les festes de Nadal, encara que a nivell personal tengui un valor superior que en la percepció que tenim de la societat.

A la taula número 4 reflectim com es pensen celebrar cadascun dels dies festius i es comprova que la celebració en família és dominant. Respecte a anys anteriors, ressalta de manera especial la insistència en celebrar aquestes festes amb la "**família nuclear**", disminuint la celebració amb la "**família ampla**", encara que sigui la més rellevant. Resulta també significativa la disminució del número de persones que pensen celebrar aquestes festes **fora de casa**. Molt possiblement la disminució de renda disponible és la causa d'aquesta constatació.

Al seu conjunt, disminueix, encara que no de manera rellevant, la **celebració amb amics**. Possiblement, aquesta dada té relació també amb la temàtica dels recursos familiars.

TAULA N° 4

¿COM CELEBRAREM LES FESTES?

	Día de Nadal	Segona festa de Nadal	Final d'any	Cap d'any
En família "ampla"	40.5	38.2	13.5	17.0
En família "nuclear"	33.6	29.3	9.3	10.2
En família sense fills	8.2	7.9	13.8	15.8
Amb amics / amigues	7.1	7.5	32.1	25.1
Fora de casa	6.5	8.3	30.0	26.3
Altres	4.1	9.2	1.3	5.6

Font: Enquesta Gadeso. Desembre 2006. Percentatges

MÉS I MÉS REGALS

¿Hi pot haver festes nadalenques sense regals? Pareix que no. Però dins la nostra tradició, els regals, bàsicament es dedicaven als infants la Nit de Reis. Avui les coses han canviat. Els nins i nines reben regals durant totes les festes nadalenques: el "dissabte de Nadal", el Cap d'any i, lògicament pels Reis. A més, els adults també són subjectes actius i passius de regals.

TAULA N° 5

TIPUS DE REGALS

	Quins regals?	Preus de referència
Adults	- Complementes casa (TV plasma, receptor TDT, GPS...) - Roba (bosses, abrics, joies...)	Des de 400 € a 1300 € Des de 250 € a 500 €
Fills majors 15 anys	- Roba marca - Mòbil, MP3, càmera digital...	Des de 150 € a 300 € Des de 100 € a 600 €
Fills menors 15 anys	- Consoles (Playstation...), jocs informàtics, mòbils. - Juguets "reconegudes"	Des de 70 € a 400 €

Font: Enquesta Gadeso. Desembre 2006

Tal i com es pot comprovar a la taula número 5, els complementes de la casa, i fonamentalment l'adquisició de les darreres novetats lligades al món de la televisió, prenen carta de ciutadania. És destacable per la seva importància el televisor amb pantalla plana (TFT, Plasma...). Disminueixen els regals referits a la roba i complementes, encara que continuïn essent significatius.

Pels **fills majors de 15 anys**, l'adquisició i/o renovació de mòbils,

MP·, consoles, etc. és la principal referència tant per nins com per nines. També disminueixen els regals relacionats amb la roba i complementes en aquesta franja d'edat.

Als **menors de 15 anys** dominen els regals relacionats amb els jocs informàtics i segueixen disminuint com a regal, i de manera molt notable, les joguines clàssiques.

A la taula n°6 es reflecteixen unes

dades altament rellevants i preocupants alhora. Durant l'any 2005 es dedicaren a la **publicitat infantil a televisió** 145 milions d'euros, el que representa un augment del 150% respecte a l'any anterior. En referència al número d'anuncis dirigits al públic infantil, han augmentat un 85,6%. Al mateix temps resulta molt significatiu observar quins són el tipus de productes que més s'anuncien i la pèrdua continua de les joguines considerades "clàssiques".

TAULA N°6

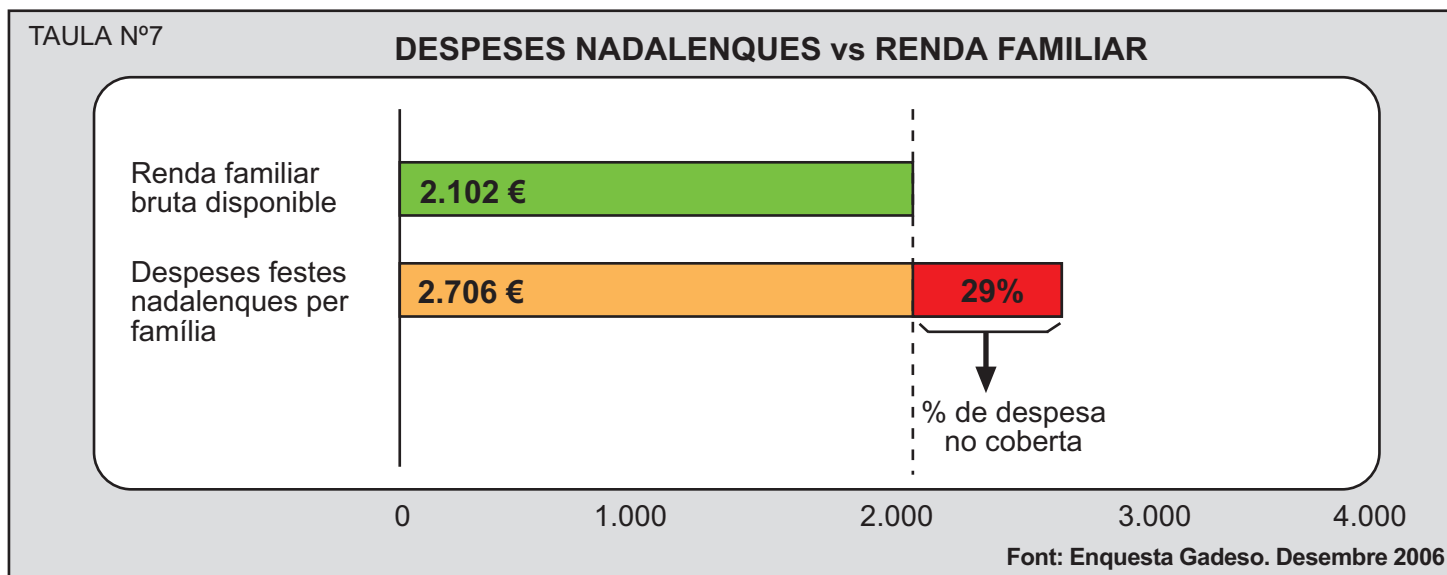
PUBLICITAT INFANTIL A LA TELEVISIÓ (2005)

	Inversió real estimada (milions €)	Variació 2004-2005	Número d'anuncis	Variació 2004-2005
Ninots i pepes	60,50	147,1%	75.596	54,1%
Jocs informàtics, consoles...	53,39	175,9%	57.728	38,7%
Complementes de jocs	8,53	229,2%	11.371	47,4%
Jocs de taula	7,86	90,7%	7.338	92,6%
Jocs de preescolar	6,56	98,9%	1.844	-2,9%
Jocs de construccions	5,80	77,5%	7.915	36,5%
Ordinadors infantils	1,59	433,1%	810	89,7%
Jocs i joguines clàssics	0,84	-64,7%	608	-53,6%
TOTAL	145,06	153,2%	163.210	46,2%

Font: Autocontrol i InfoAdex.

COSTA DE GENER, FEBRER, MARÇ...

A la taula adjunta es reflecteixen les repercussions que tenen per l'economia familiar les despeses específiques de les festes nadalenques. Per un costat partim de la renda familiar bruta disponible de la nostra comunitat, que és de 2.102 € mensuals. Per un altre costat, hem fixat les despeses nadalenques considerant una família estàndard de tres membres (2.706 €). L'objectiu és establir quines són les despeses no cobertes motivades per les festes nadalenques.

Una lectura de la taula adjunta ens permet deduir que hi ha un **desfasament** d'aproximadament un **29%** entre les despeses per les festes nadalenques i la renda familiar disponible. Això vol dir que no és suficient el sou de desembre i la paga extra per cobrir les despeses de les festes.

Però encara n'hi ha més: s'ha de tenir en compte que a més de les despeses nadalenques s'han de cobrir les despeses corrents i els compromisos financers adquirits. Ens referim a lloguer, aigua, llum... sumant-li els possibles crèdits com poden ser els hipotecaris i d'altra natura.

La suma de les dues despeses, les corrents i les pròpies de les festes, poden arribar a significar un **dèficit al voltant d'un 50%**. Aquesta realitat és alhora significativa i rellevant, sobre tot si es té en compte el fort endeutament familiar, reflectit al número 84 de Quaderns Gadeso, dedicat a la confiança dels consumidors a les Illes Balears.

El resultat de totes aquestes variables és un nou pas cap a l'**endeutament**, sota mil fórmules com poden ser el pagament aplaçat mitjançant targeta de crèdit, crèdits al consum, etc. Això significa que la "clàssica" costa de gener s'allarga fins al febrer, març, abril...

Amb aquestes dades es posen en valor els denominats crèdits ràpids, anunciats profusament a la televisió. Es tracta de l'accés a xifres de 6.000 a 12.000 euros que es solen dedicar a béns de consum on el consumidor no tendeix a considerar els interessos d'aquests crèdits (que poden arribar fins el 25%) sinó només la quota que ha de pagar cada mes i que, almenys teòricament, considera asequible.

Una vegada més, hem de constatar com estam passant d'una manera accelerada **de la cultura de l'estalvi a la cultura de l'endeutament** sense cap tipus de complex.

La Fundació Gadeso vos desitja

**BONES FESTES I
MILLOR ANY NOU**

Fundació GADESO: C/Ter nº14 1er. Palma de Mallorca - 07009

TEL. +34 971 479503 FAX. +34 971 470042.

E-MAIL: fundaciogadeso@infonegocio.com

PÁGINA WEB: www.gadeso.org

